

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 27 maart 2025 21:58

Aan: Marcel Crok

Onderwerp: Factcheck

Dag Marcel,

Heel fijn om je gesproken te hebben en om te horen hoe je terugkijkt op jouw ervaring van 8 maart! Blij dat we o.a. telefonisch wat hebben kunnen evalueren.

Zoals besproken stuur ik je hieronder de concepttekst van de factcheck. We hebben afgesproken dat jij hier morgen naar kijkt en dan kunt reageren. Het proces loopt zo dat je in één keer op beide checks kunt reageren. Wij gaan jouw reactie goed lezen en wegen. De beslissing of we de factcheck/nuancering wijzigingen nemen wij zelf als onafhankelijke organisatie. Dank dat je hier de tijd voor neemt!

Tijd	Uitspraak	Nuancering	Bron
01:07	Orkanen en overstromingen zien we nog niet toenemen. Dat is positief nieuws. We zien geen toename in dit soort belangrijke extremen.	Als je vanuit de wetenschap kijkt, dan klopt dit niet helemaal. Orkanen: Er is geen toename in de totaal aantal orkanen, deze wordt ook niet voorspeld, er is wel een toename van de fractie zware orkanen, zoals voorspeld. Dit gebeurt met name in de Nord-Atlantic. (1)(2) Overstromingen: Op mondiale schaal doet het IPCC geen sterke uitspraken over overstromingen omdat er te veel factoren daarbij meespelen. Op de schaal van Europa is een trend te zien dat pluviale overstromingen (door extreme neerslag) toenemen. Er is een duidelijke fysische link tussen extreme neerslag en risico op (pluviale) overstroming. Hiernaast ziet de wetenschap ook dat pluviale overstromingen (door extreme neerslag) toenemen. (3)(4)(5)	(1) IPCC-Summary for Policymakers (2) Table of Contents Climate Change: Evidence and Causes: Update 2020 The National Academies Press (3) IPCC - Technical Summary (4) IPCC AR6 WG1 FAQ Chapter 08 (5) Table of Contents Climate Change: Evidence and Causes: Update 2020 The National Academies Press
01:43	Ik zie vooral dat Europa economisch in heel zwaar weer zit mede door het klimaatbeleid. En dat we dus eigenlijk minder moeten inzetten op klimaatbeleid.	Vanuit wetenschappelijk oogpunt is hier een nuancering belangrijk. Ja, energiebelastingen dragen bij aan duurdere fossiele energie in Europa (3)(4), maar duurzame opwekking is nu veelal goedkoper dan fossiele (3) (4). Een andere nuancering die hierbij gemaakt moet worden, is dat niet uitvoeren van klimaatbeleid ook hele hoge kosten oplevert in de toekomst, zie o.a. (5) en (6).	(3) The Draghi report on EU competitiveness (4) Clean Industrial Deal van EC (5) in deze scenario's van de centrale banken i.s.m. leidende wetenschappelijke instituten zie je dit helder naar voren komen: https://www.ngfs.net/ngfs-scenarios-portal/ en in het bijzonder de PDF NGFS Climate Scenarios for central banks and supervisors - Phase V Network for Greening the Financial System (6) Sanderson, B. M., & O'Neill, B. C. (2020). Assessing the costs of historical inaction on climate change. Scientific reports, 10(1), 9173.

P.S. Er komt nog een B1 check op de factcheck, dus er is een kans dat er nog iets andere termen worden gebruikt. Maar alleen als dat geen verandering van inhoud geeft.

Met vriendelijke groeten,

[REDACTED]

Projectleider Kennis en Leren

Van: Marcel Crok

Verzonden: vrijdag 28 maart 2025 15:34

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Re: Factcheck

Beste [REDACTED]

De wetenschappelijke klimaatcommunity heeft moeite om dingen die gewoon positief zijn ook zo te benoemen.

Mijn uitspraak over orkanen en overstromingen is daar een mooi voorbeeld van. Het is duidelijk positief: geen toename van orkanen en overstromingen. IPCC erkent dit ook her en der in wollig taalgebruik maar gaat tegelijkertijd ook de fout in.

Dat er een toename zou zijn in de fractie van zware orkanen is een blunder geweest van het IPCC, meerdere malen uitgelegd door Roger Pielke Jr, een expert op dit terrein. Ik vermeld twee artikelen waarin hij het in detail uitlegt:

<https://rogerpielkejr.substack.com/p/misinformation-in-the-ipcc>

https://rogerpielkejr.substack.com/p/trends-in-the-proportion-of-major?utm_source=publication-search

Een citaat:

The IPCC AR6 failed spectacularly on tropical cyclones in concluding that both detection and attribution have not only been achieved related to an increasing proportion of major hurricanes, but that such conclusions have strengthened since 2014. This is all fiction, misinformation even. Yes, I know these are strong words. The IPCC is far too important to allow errors of this magnitude.

Je kan het hier overigens gewoon met eigen ogen zien:

<https://climatlas.com/tropical/>

Daar is echt geen statistiek voor nodig.

Tinus Pulles en Gerrit Hiemstra zijn hier duidelijk niet van op de hoogte als ze mij aanvallen in dit artikel:

https://www.linkedin.com/posts/tinuspulles_clintel-klimaatkwakzalverij-activity-7287579465721786370-MG76?utm_source=share&utm_medium=member_desktop&rcm=ACoAAAFMIGQBw1sy3ESDnea9HxN-vQ9SM1PCSa

Elk heb geen zin om steeds met hen in de clinch te gaan en laat het dus af en toe maar gaan. Zij bedienen zich daar dus van dezelfde misinformatie als het IPCC. Dat de media dit soort fouten niet oppikken en dat het IPCC dit soort blunders niet herstelt, zegt veel over zowel het IPCC als de media. Dus ik leef met de burgers van het NBK mee: het is inderdaad extreem moeilijk om aan betrouwbare informatie te komen, als zelfs de klimaatwetenschap en het IPCC niet in staat zijn om solide werk af te leveren.

Overstromingen

Ook op het gebied van overstromingen is het IPCC duidelijk:

- There is *low confidence* in the emergence of heavy precipitation and pluvial and river flood frequency in observations, despite trends that have been found in a few regions

Zie uitgebreide analyse van opnieuw Roger Pielke Jr hier:

<https://rogerpielkejr.substack.com/p/what-the-ipcc-actually-says-about>

In dat artikel geeft hij een opsomming van fenomenen die nog niet zijn toegenomen:

The IPCC has concluded that a signal of climate change has *not yet emerged* beyond natural variability for the following phenomena:

- River floods
- Heavy precipitation and pluvial floods
- Landslides
- Drought (all types)
- Severe wind storms
- Tropical cyclones
- Sand and dust storms
- Heavy snowfall and ice storms
- Hail
- Snow avalanche
- Coastal flooding
- Marine heat waves

Pielke schrijft ook nog dit:

Clearly, with the exception perhaps of only extreme heat, the IPCC is badly out of step with today's apocalyptic zeitgeist. Maybe that is why no one mentions what the IPCC actually says on extreme events.

Lees meer hierover in H11 van ons Clintel-boek *The Frozen Climate Views of the IPCC*. Ik voeg een pdf bij.

Het is niet ok om vervolgens de aandacht te verleggen naar een relatief klein gebied als Europa. Hoewel ook daarover conflicting evidence bestaat. Zie bv https://www.researchgate.net/publication/340536266_Flood_trends_in_Europe_are_changes_in_small_and_big_floods_different/figures

Het NBK zou dus een fout maken als ze de nu voorgestelde nuancering zouden maken in mijn feitelijke opmerking over orkanen en overstromingen.

Klimaatbeleid

Mijn opmerking hier is nog erg voorzichtig.

De opmerking bestaat uit twee delen:

- 1) Ik zie vooral dat Europa economisch in heel zwaar weer zit mede door het klimaatbeleid.
- 2) En dat we dus eigenlijk minder moeten inzetten op klimaatbeleid.

Deel 1) lijkt me sowieso onomstreden en het Draghi rapport bevestigt dit alleen maar.

Dat klimaatbeleid leidt tot hogere prijzen bevestigt ook Bjorn Lomborg:

https://www.linkedin.com/posts/bjornlomborg_climate-policy-has-made-eu-electricity-prices-activity-7300489825701314560-ABxh?utm_source=share&utm_medium=member_desktop&rcm=ACoAAAFMIGQBw1sy3ESDnea9HxN-vQ9SM1PCSaE

Citaat:

"Climate policy has made EU electricity prices soar

Since 2000, EU prices up 75% (inflation-adjusted)

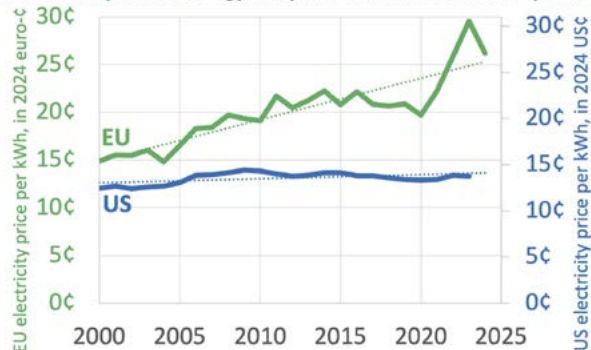
On average, a kWh is now twice as expensive in the EU as in the US"

Climate policy: Don't do like EU

EU wants to be a global climate champion, but very costly:

EU electricity up 75%: energy dependent and lots of climate policy

US electricity stable: energy independent and some climate policies

Data from International Energy Agency Energy Prices, <https://www.iea.org/data-and-statistics/data-product/energy-prices>, EU27 data only to 2022, 2023-24 from <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ten00113/default/table>. Weighted average of residential and industrial total kWh. Yearly price in USD and EUR, EU27 data originally in running USD, converted into annual exchange rate USD-EUR, inflation-adjusted to 2024 (www.bls.gov/cpi), https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/prc_hicp_aimd_custom_15069620/default.x.com/BjornLomborg

En hier nog een:

<https://x.com/BjornLomborg/status/1833934987059757482>

Jullie stellen in de nuancering dat “duurzame opwekking is nu veelal goedkoper dan fossiele (3) (4).”

Daarbij verwijzen jullie naar opnieuw Draghi en de Clean Industrial Deal. Dit zijn geen “wetenschappelijke nuanceringen”, maar politiek ingestoken rapporten. Draghi pleit gewoon voor 800 miljard euro aan extra investeringen per jaar (!) om het economische tij te gaan keren met meer van wat tot nu toe geprobeerd is en wat juist tot de economische malaise heeft geleid.

Lomborg (opnieuw) wijst erop dat landen met veel zon en wind de duurste stroom hebben.

Bv hier in een opiniestuk voor een Canadese krant, drie dagen geleden:

<https://financialpost.com/opinion/solar-wind-power-expensive>

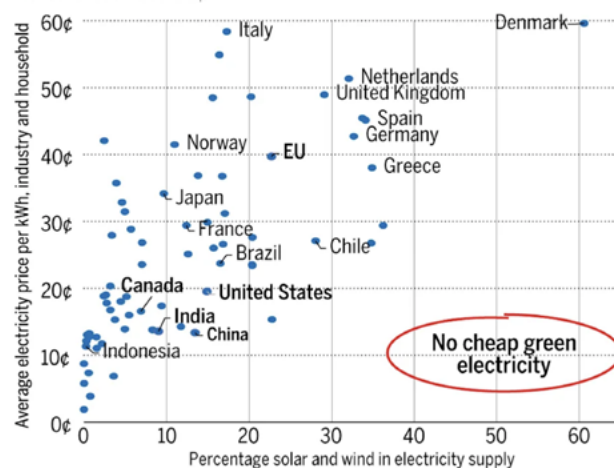
Een citaat:

A peer-reviewed study of Germany and Texas concluded wind was 12 times and solar 38 times more expensive than fossil fuels. Germany, the U.K., Spain, and Denmark all increasingly rely on solar and wind power and, not surprisingly, have some of the world’s most expensive electricity.

Hier een grafiek die Lomborg geregeld verspreidt:

ELECTRICITY COST DEPENDING ON SOLAR, WIND USE

Weighted average cost of household and industry costs, in Canadian 2024\$

SOURCE: [HTTPS://IEA.ORG/DATA-AND-STATISTICS/DATA-PRODUCT/ENERGY-PRICES](https://IEA.ORG/DATA-AND-STATISTICS/DATA-PRODUCT/ENERGY-PRICES)
FINANCIAL POST

Er is een 1 op1 relatie tussen de hoeveelheid zon en wind en de prijs van de elektriciteit. Het is goed mogelijk dat als je puur kijkt naar de opwekking op dit moment, dat zon en wind relatief goedkoop zijn, maar als je de back-up en de systeemkosten mee gaat rekenen, heb je met veel zon en wind gewoon een heel duur systeem. Denk aan de 195 miljard euro die Tennet nu van ons vraagt om het net te kunnen uitbreiden. Denk aan de fossiele centrales die een lager rendement gaan hebben omdat ze steeds vaker als back-up moeten dienen voor zon en wind. Dat maakt het systeem als geheel gewoon veel duurder.

Ik heb ook nog even met Richard Tol contact gehad die natuurlijk expert is op dit vlak. Hij reageerde op jullie bronnen als volgt:

“NFGS baseert zich op Kotz. Nature (Nature!) heeft een waarschuwing op dat artikel geplakt:

<https://www.nature.com/articles/s41586-024-07219-0>

Ik weet niet waarom. Niemand wil er over praten. Het kan zijn omdat de data vol gaten zit, het kan zijn omdat de statistiek prut is, het kan zijn omdat ze een ander model voor de scenarios gebruiken dan dat ze geschat hebben, het kan zijn omdat ze een ander model schatten dan dat ze beweren.

Sanderson & O’Neill zijn het met jou eens. Ze vinden dat in 72% van de onderzochte parameteriseringen de kosten van de 2 graden doelstelling niet opwegen tegen de baten; dit is 95% voor 1.5 graad.”

Dit is dus nogal een ‘onbetrouwbare’ basis om nuanceringen te plaatsen bij mijn opmerkingen.

Tol noemde niet zijn eigen paper op dit vlak maar ook die komt tot de conclusie dat de kosten aanzienlijk hoger zijn dan de baten:

<https://research.vu.nl/en/publications/costs-and-benefits-of-the-paris-climate-targets>

In een aanvullende e-mail schreef Tol nog:

“Natuurlijk. Klimaatbeleid kost geld. In de sessie met Reyer Gerlagh en ik was daar geen discussie over.”

Je ziet hoe moeilijk factchecken is. Er is ruim voldoende onderbouwing voor mijn twee opmerkingen.

Ik zou het op prijs stellen als ik de definitieve versies vooraf te zien krijg.

Ik hecht zelf grote waarde aan betrouwbaarheid en sta 100% achter de opmerkingen die ik daar gemaakt heb.

mvg Marcel Crok